

Správa o činnosti Správca zálohového systému za prvý polrok 2024

SPRÁVCA ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU n.o.
slovenskozalohuje.sk

Obsah

Príhovor riaditeľa	4
Vedeli ste?	6
Prehľad o stave zálohového systému za prvý polrok 2024	8
Výrobcovia, importéri a ich nápojové výrobky	10
Obchodníci a odberné miesta	12
Alternatívne spôsoby odberu	14
Zálohovanie v lete	16
Zálohovanie a samosprávy	18
Tok vyzbieraných obalov	20
Správca ako zamestnávateľ	22
Výmena informácií a zdieľanie skúseností s partnermi v zahraničí	23
Informovanie verejnosti	24
Vzdelávanie	25
Plnenie cieľov návratnosti	28
Výzvy a ochrana zálohového systému	30
Benefity zálohovania	32
Prehľad štatistík	

**VĎAKA ZÁLOHOVANIU
CHRÁNIME NAŠU PRÍRODU
PRED VOĽNE POHODENÝM
ODPADOM.**

PRÍHOVOR RIADITEĽA

Skúsenosti našich partnerov v zahraničí, ktorí zálohujú desaťročia, hovoria, že zálohový systém je nekončiaca inovačná a motivačná práca.

Photo Credit: Marek Mucha

Vážení čitatelia a priaznivci zálohového systému,

Správca zálohového systému so širokou podporou verejnosti aj v uplynulom polroku pokračoval v posilňovaní zálohovania na Slovensku. Od spustenia zálohovania 1. januára 2022 sa nám spoločným úsilím podarilo vyzbierať viac ako 2,4 miliardy zálohovaných plastových fliaš a plechoviek od nápojov, pričom len v prvom polroku 2024 sme vyzbierali takmer 600 miliónov. Vzhľadom na vynikajúce výsledky pevne verím, že keď budeme hodnotiť výsledky celého roka 2024, naplníme zákonné požiadavky ohľadne ich návratnosti.

Tieto fakty nám dávajú dôvod na spokojnosť, nie však na to, aby sme zastavili snahy o zlepšovanie systému. Skúsenosti našich partnerov v zahraničí, ktorí zálohujú desaťročia, hovoria, že zálohový systém je nekončiaca inovačná a motivačná práca. A aj my sme v tomto roku rozvíjali celý rad aspektov našej práce, ktoré, ako veríme, sú investíciou do budúcnosti.

Aby sme zálohovanie vylepšovali, posilnili sme celý rad našich aktivít. Značné úsilie sme predovšetkým venovali a venujeme priblíženiu zálohovania verejnosti a samosprávam. Je v našom spoločnom záujme, aby mestá a obce vedeli dobre využívať potenciál, ktorý zálohovanie prináša. Spoločne so samosprávami sa usilujeme ukázať verejnosti, že záloh je možné využiť mnohými spôsobmi a že jedným z nich môže byť napríklad aj podpora mestských a obecných projektov a aktivít. Preto sme so Združením miest a obcí podpísali Memorandum o spolupráci.

Tohtoročné letné obdobie venujeme prezentácii aktivít, ktoré ako dobré príklady pre ostatných realizujú napríklad obce Čachtice a Skalité. Tie na svojom území iniciovali a odštartovali zálohovanie s cieľom podporiť obecné alebo charitatívne projekty. Zálohovanú fľašu a plechovku

totiž možno vrátiť nielen v zálohomate alebo v predajni, ale občania ich môžu jednoduchým spôsobom venovať aj na rozvoj a podporu všeobecne prospešných projektov a aktivít podľa vlastného uváženia.

Počas leta nás môžete vidieť aj na viacerých festivaloch. Je to pokračovanie našej tradičnej prítomnosti s cieľom podporiť zálohovanie a povzbudiť mladých, aby lepšie chránili naše životné prostredie. Postupne materializujeme našu prítomnosť aj na niektorých mestských kúpaliskách, kde ich návštevníci môžu dobrovoľne odovzdať zálohované obaly do špeciálnych nádob.

Aj naďalej sa venujeme kontrole zberných nádob v národných parkoch, ktoré sme osadili v minulom roku, aby sme koordinovali ich efektívne využívanie. Máme tak v siedmych národných parkoch už 17 zberných nádob. Jednu z nových nádob umiestňujeme v spolupráci s obcou Šumiac a Správou Národného parku Nízke Tatry v zatiaľ najvyššej nadmorskej výške na Slovensku - na Kráľovej holi - aby sme pomohli nielen tým, ktorí nastupujú na hrebeňovku zbaviť sa prebytočnej záťaže, ale predovšetkým prispeli k čistote národného parku.

Aby sme zálohovanie viac priblížili mladým, otvorili sme naše Triediace centrum v Kočovciach školám. Spojili sme sily s Environmentálnym centrom v Kočovciach a žiaci a študenti tak môžu navštíviť našu prevádzku a vidieť v priamom prenose spracovanie plastových fliaš a plechoviek a skonfrontovať si tak svoje predstavy o zálohovaní s potrebou ochrany životného

prostredia.

Tesne pred podpisom máme Zmluvu o spolupráci so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre. Intenzívne pracujeme na prípravách projektu spolupráce so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, ktorého výsledky by nám pomohli aj v inováciách, aj v podpore vedeckého výskumu na našich univerzitách.

Naďalej sme sa venovali ochrane zálohovania pred podvodmi. Spolupracujeme so Slovenskou obchodnou inšpekciou aj Policajným zborom Slovenskej republiky a oceňujeme ich kroky a opatrenia, ktoré v rámci svojich kompetencií prijali na ochranu zálohového systému pred podvodmi.

Viac informácií nájdete v našej správe, profiloch Slovensko zálohuje na sociálnych sieťach Facebook, Instagram, Youtube, LinkedIn či webovej stránke slovenskozalohuje.sk.

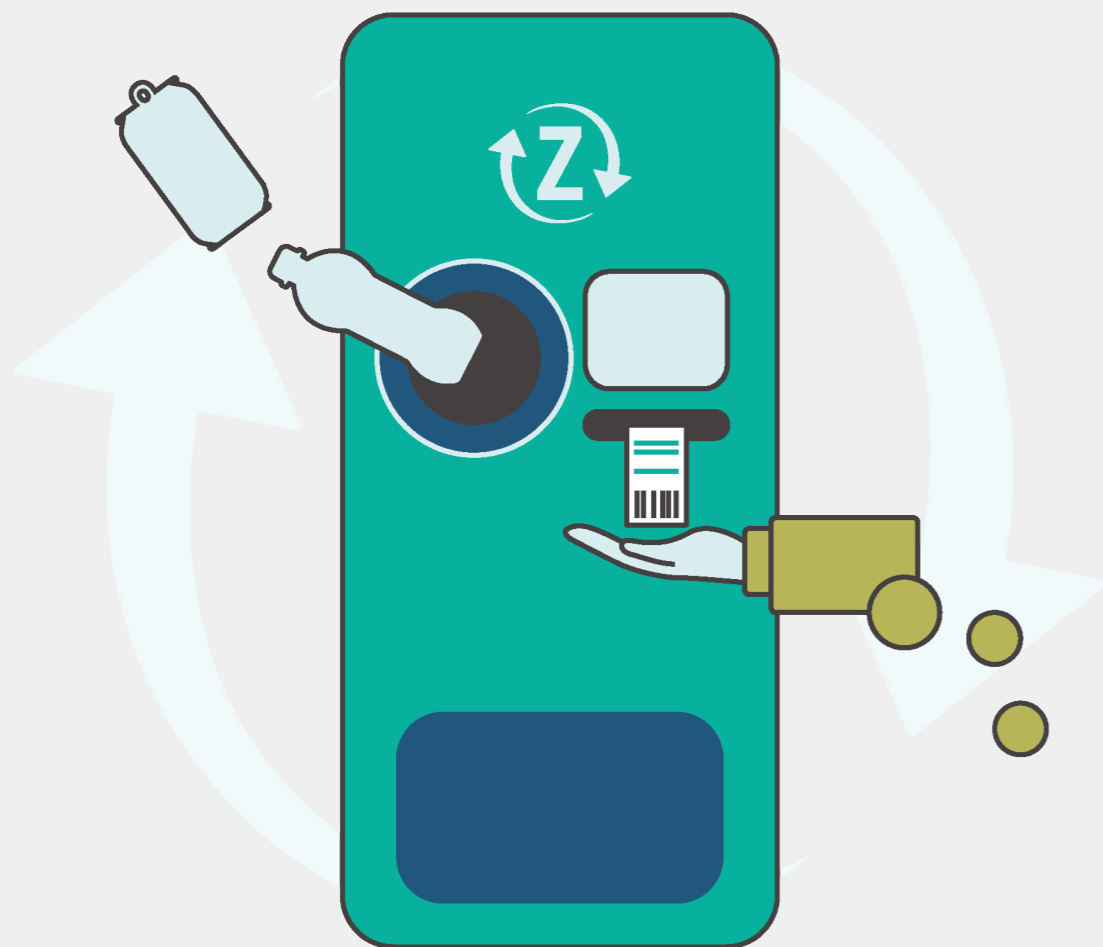
Prajem vám pekné leto a ďakujem za podporu zálohovania a čistejšieho životného prostredia na Slovensku.

JUDr. Marián Áč

generálny riaditeľ
Správca zálohového systému

VEDELI STE?

Zálohovanie je nástroj, ktorý dokáže množstvo vyzbieraných plastových fliaš a plechoviek zvýšiť **na viac ako 90 %** a **prispieva k zníženiu voľne pohodeného odpadu v prírode.**

Zálohovanie využíva princíp **obehového hospodárstva**, uzavretia materiálového kruhu „z fľaše do fľaše“ a „z plechovky do plechovky“, čím šetrí prírodné zdroje. Oproti triedenému zberu sa tak vyzbierané **plastové fľaše a plechovky od nápojov opätovne využívajú** na výrobu nových nápojových obalov.

Zálohujú sa všetky **plastové a kovové jednorazové nápojové obaly od 0,1 do 3 litrov** s výnimkou mlieka, nápojov s obsahom mlieka, sirupov a tvrdého alkoholu.

Zálohovanie začalo s kategóriou nápojových obalov, ktoré sú pre recykláciu a opätovné využitie najefektívnejšie. Pre tieto obaly sú stanovené prísnejšie ciele na úrovni Slovenskej republiky aj Európskej únie. Je možné, že po zavedení zálohového systému sa budú rozvíjať aj zálohové systémy pre ďalšie plastové obaly od potravín a nápojový sektor sa tak stane inšpiráciou pre ostatné potravinové odvetvia.

Pre evidenciu obalov a kontrolu ich toku v zálohovom systéme je dôležité, aby **zálohomat vedel po prečítaní čiarového kódu rozpoznať jeho tvar, hmotnosť a materiál. Zálohované obaly preto vraciame nestlačené, prázdne a s čitateľným čiarovým kódom.** Obaly sa v zálohomate stlačia pre úsporu priestoru, ekologickejšiu prepravu aj ochranu pred prípadnými podvodmi.

Ak nemá iné nastavenie konkrétnej predajnej siete predajní, **kupón za vrátené zálohované nápojové obaly je možné si uplatniť iba na mieste, kde boli obaly vrátené.** Kupón je uplatniteľný v rámci všeobecne premlčacej doby, t. j. do 3 rokov od jeho vydania.

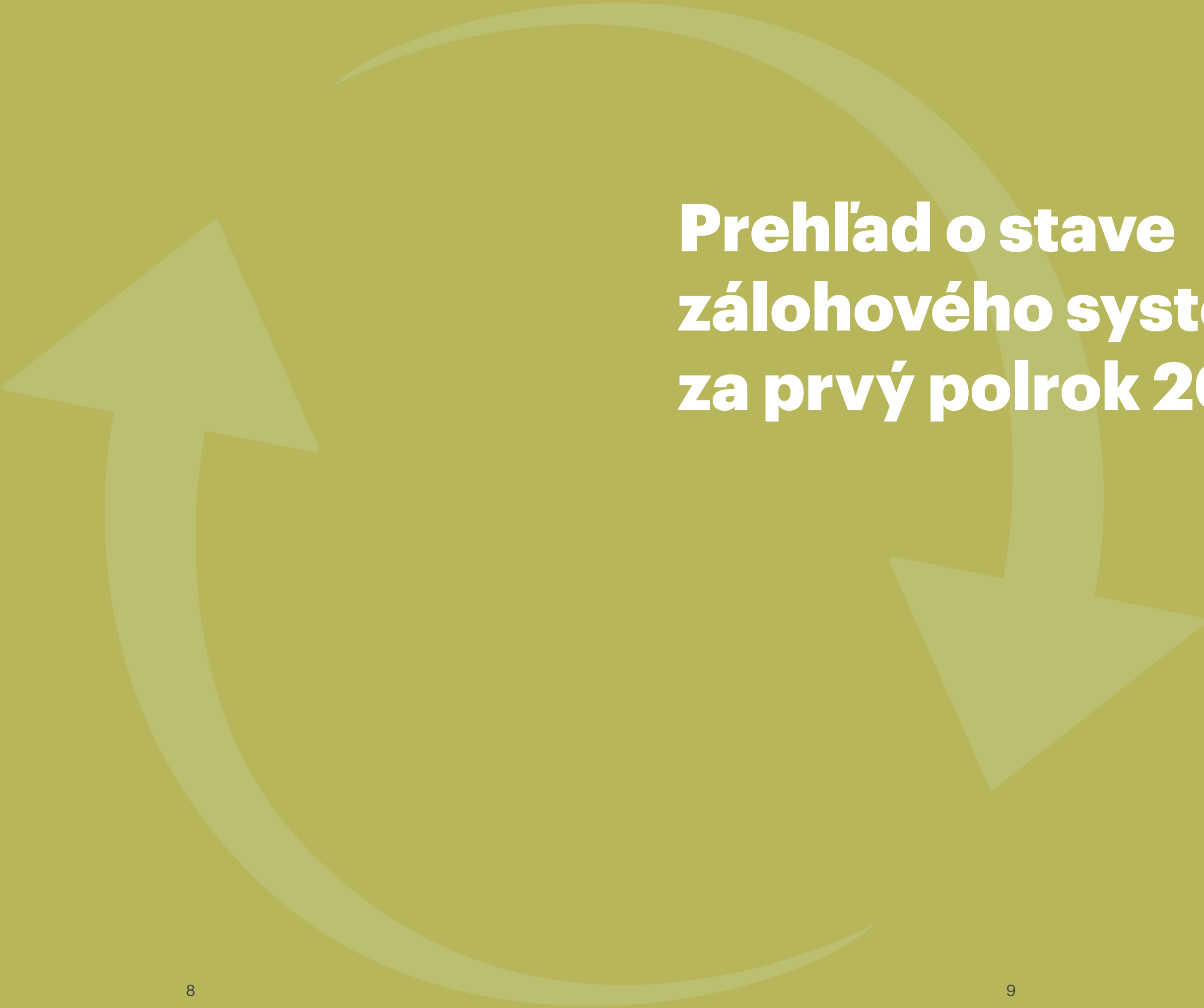
Prázdne zálohované obaly od nápojov je možné vrátiť v každej predajni, ktorá je zapojená do zálohového systému a má

zriadené odberné miesto, a to bez ohľadu na to, kde spotrebiteľ obal na Slovensku kúpil a či daná prevádzka konkrétny produkt predáva.

Veľké predajne **s predajnou plochou nad 300 m² majú povinnosť vrátiť spotrebiteľovi záloh za vrátené zálohované plastové fľaše a plechovky v hotovosti.**

Malé predajne potravín **s predajnou plochou menšou ako 300 m², ktoré sú do odberu obalov zapojené dobrovoľne, majú výnimku zo zákona. Nemusia vrátiť zákazníčkovi hotovosť, môžu len poskytnúť zľavu z nákupu.** Zľavu či hotovosť je možné uplatniť iba v obchode, kde zákazník obaly vrátil.

Prehľad o stave zálohového systému za prvý polrok 2024

VÝROBCOVIA, IMPORTÉRI A ICH NÁPOJOVÉ VÝROBKY

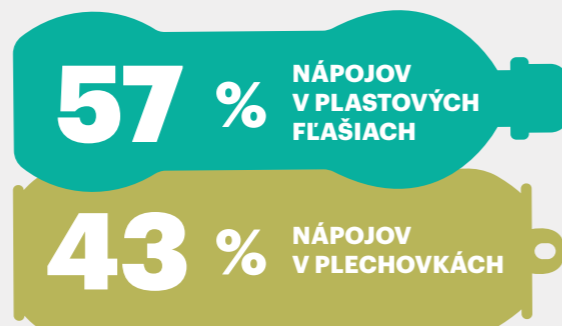
K 30. 6. 2024
EVIDUJE SPRÁVCA

372 AKTÍVNE
ZAPOJENÝCH
VÝROBCOV

Spolu bolo k 30. 6. 2024
REGISTROVANÝCH AKTÍVNYCH

5 132 EAN
KÓDOV

Z toho:

V rámci prvého polroka v roku 2024
bolo umiestnených na trh približne
600 MILIÓNOV ZÁLOHOVANÝCH OBALOV.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka
sa umiestnilo približne o 40 miliónov viac obalov.

Druhy nápojov:

26 % BALENÉ VODY
9 % ENERGETICKÉ NÁPOJE
32 % NEALKOHOLICKÉ NÁPOJE
1 % OSTATNÉ ALKOHOLICKÉ NÁPOJE

2 % OVOCNÉ ŠŤAVY
30 % PIVO
1 % VÍNO

OD SPUSTENIA ZÁLOHOVÉHO
SYSTÉMU NA SLOVENSKU (1. 1. 2022)
SA UMIESTNILO K 30. 6. 2024
VIAC AKO **2,9 MILIARDY**
ZÁLOHOVANÝCH NÁPOJOVÝCH
OBALOV.

Zálohový systém je rozšírenou zodpovednosťou výrobcov. Tento systém na jednej strane pomáha plniť environmentálne záväzky výrobcov nápojov a na druhej strane pomáha k zvýšeniu množstva dostupného kvalitného materiálu na výrobu nových nápojových obalov. V spolupráci s výrobcami je v systéme registrovaných viac ako 5 130 produktov aktuálne dostupných na slovenskom trhu. Celkovo sa registrovalo viac ako 5 700 nápojových produktov.

Správca v roku 2024 pristúpil k rôznym optimalizačným zmenám. Jednou zo zmien je úprava administratívnych poplatkov výrobcov za registráciu EAN kódov nápojových produktov v zálohovom systéme platná od 1. 1. 2024.

Výrobca platí do systému 3 druhy poplatkov. Vstupný jednorazový poplatok za registráciu výrobcu v systéme, administratívny poplatok za registráciu EAN-u v systéme a poplatok za uvedenie obalu na trh, tzv. industry fee.

Výška poplatkov pre výrobcov za zber a spracovanie odpadov zo zálohovaných obalov bola pri zavedení systému nastavená na nižšie hodnoty. Tieto poplatky boli analyzované a prispôbené aktuálnemu vývoju systému, aby sa dosiahlo vyrovnané hospodárenie. Došlo tak k úprave, ktorá reflektuje zvýšenú návratnosť zálohovaných obalov. Výrobcom doplácajú cez poplatky znížený príjem do systému z nevrátených záloh. Ďalším príjmom Správca zálohového systému ako neziskovej organizácie je predaj materiálu.

V prvom polroku 2024 sa navýšili od 1. 1. poplatky výrobcov súvisiace s uvádzaním medzinárodných čiarových kódov na slovenský trh. V prípade medzinárodného čiarového kódu sa pri chladených nápojoch s dobou spotreby najviac do 5 mesiacov prihliada na ich kratšiu dobu trvanlivosti.

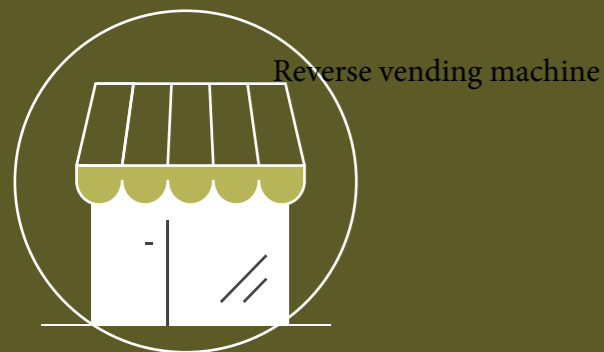
Výrobcom bola zároveň vytvorená možnosť

predísť zvýšeným poplatkom spojeným s medzinárodným čiarovým kódom a fakturáciou za nadpriemernú návratnosť preregistráciou výrobkov na národný EAN kód. Správca prijal v roku 2023 rozhodnutie pre dočasné odpustenie poplatkov za preregistráciu z medzinárodného čiarového kódu na národný, a to do 30. 6. 2024. Toto obdobie zároveň v prvom polroku 2024 predĺžil do konca roka 2024.

Od 1. 2. 2024, sa zaviedlo zníženie administratívneho poplatku za registráciu výrobcu z pôvodných 200 € na 100 €. pričom výška vstupného poplatku je naďalej stanovená jednotne pre všetkých výrobcov.

Pre automatizáciu registrácie výrobcov a ich jednotlivých výrobkov (nápojov v plastových fľašiach alebo plechovkách) bol už v čase spustenia systému vytvorený registračný portál Správca zálohového systému. Ten Správca neustále na základe praxe zlepšuje. V roku 2024 tak pribudla notifikácia pre výrobcov o schválení verifikácie ich registrovaných produktov či k zverejneniu faktúry v konte výrobcu.

Správca naďalej vníma potrebu väčšej automatizácie procesov registrácie či starostlivosti o registrovaného partnera v zálohovom systéme. Pokračovanie zefektívňovania systému je preto v spolupráci s výrobcami neustále veľmi dôležité pre úspešnosť systému.

OBCHODNÍCI A ODBERNÉ MIESTA

K 30. 6. 2024
EVIDUJE SPRÁVCA

347

AKTÍVNE
ZAPOJENÝCH
DISTRIBÚTOROV

POČET ODBERNÝCH MIEST
k 30. 6. 2024

3 348

Rast počtu odberných miest po rokoch:

2021	2 000
2022	2 993
2023	3 269
01-06/ 2024	3 348

DOBROVOLNE ZAPOJENÝCH
ODBERNÝCH MIEST

65 %

ODBERNÉ MIESTA
S AUTOMATIZOVANÝM ODBEROM

72 %

POVINNE ZAPOJENÝCH
ODBERNÝCH MIEST

35 %

ODBERNÉ MIESTA
S RUČNÝM ODBEROM

28 %

K 30. 6. je
v rámci odbernej
siete dostupných
2 638
automatov

Pomer odberných miest v jednotlivých krajoch:

Banskobystrický	13 %	Prešovský	15 %
Bratislavský	9 %	Trenčiansky	12 %
Košický	12,5 %	Trnavský	9,5 %
Nitriansky	13 %	Žilinský	16 %

Od spustenia systému sa v spolupráci s obchodníkmi podarilo vybudovať pre spotrebiteľov odbernú sieť s takmer 3 350 odbernými miestami. Ich počet narástol v roku 2024 o približne 100. Z toho sa 65 % prevádzok zapojilo dobrovoľne a 72 % odberných miest využíva automatizované riešenie v podobe zálohomatu.

Obchodníci využívajú automatizované riešenia alebo technické riešenia pre ručný odber. Spotrebiteľ sa stretáva s odberom zálohovaných obalov cez automat, tzv. zálohomat alebo prázdne obaly jednoducho vracia personálu prevádzky, ktorý ho načíta cez špeciálny ručný skener. Ten aj naďalej dodáva výhradne spoločnosť Sensoneo.

Široké produktové portfólio automatov majú obchodníci k dispozícii od dodávateľov TOMRA Collection Slovakia, RVM Systems, DIEBOLD NIXDORF, IMS SERVICE a Envipco Slovakia. Aktuálne je pre odbernú sieť slovenského zálohového systému dostupných 29 typov

rôznych automatov verifikovaných Správcom.

Registračný portál Správca zálohového systému bol vytvorený rovnako ako pre výrobcov aj pre distribútorov. Pre zvýšenie flexibility fungovania obchodníkov v rámci registračného portálu, ktorý zefektívňuje pravidelnú komunikáciu medzi obchodníkom a Správcom pribudla v prvom polroku 2024 funkcia zasielania notifikácií k zverejneniu self billing faktúry.

Správca naďalej vníma potrebu väčšej automatizácie procesov registrácie či starostlivosti o registrovaného partnera v zálohovom systéme. Pokračovanie zefektívňovania systému je preto v spolupráci s distribútormi neustále veľmi dôležité pre úspešnosť systému.

ALTERNATÍVNE SPÔSOBY ODBERU

Alternatívnym odberným miestom môže byť napríklad:

REŠTAURÁCIA,
BUFET, INÉ
STRAVOVACIE
ZARIADENIE

HOTEL,
INÉ UBYTOVACIE
ZARIADENIE

VENDINGOVÁ
SPOLOČNOSŤ

FIRMA,
ktorá zamestnancom
poskytuje pitný režim

AQUAPARK,
KÚPALISKO,
KÚPELE

ŠPORTOVÉ
STREDISKO,
ŠPORTOVÉ
PODUJATIE

SAMOSPRÁVA,
ŠKOLA, ŠKÓLKA,
NEMOCNICA,
KULTÚRNE PAMIATKY

FESTIVAL
A INÉ KULTÚRNE
PODUJATIE

Zákon určuje vrátenie obalu priamo do predajne. Správca sa však už od spustenia zálohového systému neustále snaží o rozšírenie možnosti vrátenia zálohovaného obalu aj na ďalších miestach. Vzniklo tak pomenovanie alternatívne odberné miesto. Oproti štandardnému odbernému miestu sa líši v tom, že spotrebiteľovi nie je vrátený záloh. Môže ísť o miesto s väčším pohybom ľudí, kde je predpoklad hromadenia zálohovaných obalov a kde je ich možné vrátiť späť do systému, avšak bez vyplatenia zálohu spotrebiteľovi. Takýto odber je vhodný na vytváranie zbierok na charitatívne účely.

Vďaka zapojeným partnerom pre rôzne alternatívne spôsoby odberu zálohovaných obalov sa od spustenia zálohového systému vyzbieralo už takmer 1,4 milióna zálohovaných nápojových obalov.

Z hľadiska typu odberného miesta rozlišujeme celoročné prevádzky a sezónne miesta, akými môžu byť napríklad festivaly, ktoré zbierajú zálohované obaly iba na určitý obmedzený čas. Možnosti nastavenia odberu obalov sú rôzne a prístup Správcu je vždy individuálny v medziach procesných nastavení.

Hustota odbernej siete a jej rozširovanie tvorí predpoklad k tomu, aby bolo zálohovanie dostupné skutočne pre každého. Zákon síce stanovuje vrátenie priamo do predajne, ale Správca už od prvého roka fungovania hľadá riešenia aj pre rôzne alternatívne možnosti ako odobrať zálohovaný obal od spotrebiteľa. K povinným, či dobrovoľným odberným miestam neustále pribúdajú aj tie alternatívne.

V roku 2024 sa k zberu zálohovaných nápojových obalov pridali:

- Clarion Congress Hotel Bratislava
- Aldea Club
- Obec Čachtice
- Hrad Beckov
- Cambridge International School
- Majstrovstvá sveta v hokejbale juniorov 2024
- Casíno Banco Košice
- Adeli medical center
- MAYSER Slovakia – pitný režim
- TAURIS – pitný režim
- IKEA- pitný režim
- Starz- kúpaliská v Bratislave (Delfín, Tehelné Pole, Rosnička, Lamač, Rača, Krasňany, Zlaté piesky a Mičurín)
- NAPANT Demänovská dolina
- NAPANT Kráľova hoľa
- NP Slovenský raj Dobšinská ľadová jaskyňa parkovisko
- NP Poloniny Nová Sedlica – Grófske chyžky

Celkovo tak v prvom polroku pribudlo **23 alternatívnych lokalít** pre odber zálohovaných obalov. Od spustenia systému tak v spolupráci so Správcom zálohového systému vzniklo už **takmer 40 alternatívnych odberných miest**, ktoré odoberajú prázdne zálohované nápojové obaly celoročne a pomáhajú k návratu týchto obalov do systému na výrobu nových. Prispievajú tak nielen k čistejšiemu prostrediu, ale aj k šetreniu prírodných zdrojov.

Sezónny zber zálohovaných plastových fliaš a plechoviek sa vykonáva predovšetkým na podujatiach. V prvom polroku 2024 zálohovali podujatia:

- World cup Jasná
- Dobrý trh v Bratislave
- ČSOB Bratislava marathon
- Staromestské slávnosti 2024 v Žiline
- Birell BikeFest 2024 v Kálnici
- Letné Vegánske hody Bratislava 2024

Ďakujeme všetkým zapojeným partnerom, ktorí svojou aktivitou pomáhajú k čistejšej prírode a zlepšeniu ekologického povedomia verejnosti. Ak chce nejaké miesto zbierať zálohované obaly od nápojov ako alternatívne odberné miesto, stačí napísať cez kontaktný formulár na tomto linku <https://slovenskozalohuje.sk/kontakt/> a tím Správcu rád poradí a pomôže.

Viac o alternatívnych odberných miestach na <https://slovenskozalohuje.sk/alternativny-odber/>.

ZÁLOHOVANIE V LETE

Letné mesiace prirodzene patria k obdobiu so zvýšenou mierou pitného režimu. Je preto veľmi dôležité budovať ekologické povedomie obyvateľov Slovenska, ktoré ich naučí ako sa v prípade akýchkoľvek letných aktivít správať s ohľadom na životné prostredie.

Zálohový systém je účinným nástrojom v boji proti voľne pohodenému odpadu, preto sa Správca zálohového systému neustále venuje rozširovaniu siete odberných miest a alternatívnych riešení na vrátenie zálohovaných obalov. Tento krok je kľúčovým opatrením na zmiernenie problému voľne pohodeného odpadu.

V roku 2024 sa zameriava cez pozitívne príklady zapojených alternatívnych odberných miest na zvýšenie povedomia verejnosti ako zálohovať napríklad na festivaloch, kultúrnych, športových, spoločenských podujatiach, pri návšteve kultúrnych pamiatok, kúpalísk, či národného parku.

V uplynulom roku Správca v spolupráci so Správami národných parkov nainštaloval 13 špeciálnych nádob v 7 národných parkoch. Do týchto nádob tak môže návštevník národného parku vhodiť prázdnu zálohovanú fľašu či plechovku od nápoja, čím sa vzdá zálohu. Tento rok Správca spoločne s vybranými správami národných parkov identifikoval ďalšie lokality, v ktorých budú umiestnené špeciálne zberné nádoby.

Návštevníci národných parkov tak môžu do nádoby vhodiť zálohovanú fľašu alebo

plechovku od nápoja už celkovo v 17 lokalitách v 7 národných parkoch. Darovaním zálohu návštevníci prispievajú nielen k čistejšej prírode a ochrane národného parku, ale aj podporia konkrétny národný park.

Lokality, v ktorých boli zberné nádoby osadené v minulom roku, zostávajú nezmenené. Nové nádoby na zálohované obaly nájdu turisti v **Národnom parku Slovenský raj - na parkovisku pri Dobšinskej ľadovej jaskyni, v Národnom parku Poloniny - v areáli Grófskych Chyžíek a v Národnom parku Nízke Tatry - na vrchole Kráľovej Hole a na parkovisku pri Demänovskej doline.**

Nádoby sú nainštalované na miestach, ktoré vyhodnotili správy národných parkov ako strategické s vysokou frekvenciou pohybu návštevníkov. Zálohované obaly tak návštevníci národných parkov môžu jednoduchým vhođením do nádoby vrátiť späť do systému a prispieť tak k čistote nášho životného prostredia.

Pre úspešnosť zálohového systému je dôležitá nielen jeho funkčnosť, ale aj dostupnosť odberných miest. A to zvlášť v letnom turistickom období, kedy dochádza k zvýšenej spotrebe nápojov a tým pádom aj k hromadeniu zálohovaných obalov. Tak ako sa Správca v uplynulom roku zameriaval na zriadenie alternatívnych odberných miest v turisticky frekventovaných lokalitách našich národných parkov, tak v tomto roku upriamil pozornosť aj na kultúrne pamiatky.

Ďalším z identifikovaných miest, kde sa prirodzene hromadia nápojové obaly od návštevníkov hlavne v letných mesiacoch sú kultúrne pamiatky. Prvou lastovičkou pre alternatívny odber zálohovaných plastových fliaš a plechoviek je v rámci tejto kategórie miest sa stal hrad Beckov, ktorý je príkladom environmentálneho zodpovedného prístupu k svojim návštevníkom.

Medzi nádoby na triedený zber v areáli kultúrnej pamiatky pribudla ďalšia nádoba na zálohované fľaše a plechovky. Návštevníci môžu nielen prispieť k zníženiu množstva voľne pohodeného odpadu, šetreniu prírodných zdrojov, ale aj na rozvoj hradu vzdaním sa zálohu po vhođení obalu do nádoby.

K letným aktivitám nepochybne patrí aj kúpanie a s ním sa spája potreba dodržiavania pitného režimu. V spolupráci so Správou telovýchovných a rekreačných zariadení hlavného mesta Bratislavy (STaRZ) bola v prvom polroku 2024 upriamená pozornosť na pilotnú prezentáciu možností zberu zálohovaných obalov na kúpaliskách a umiestnené špeciálne nádoby na zber zálohovaných plastových fliaš a plechoviek priamo na bratislavských kúpaliskách Delfín, Tehelné Pole, Rosnička, Lamač, Rača, Krasňany, Zlaté piesky a Mičurín.

Návštevníci týchto lokalít môžu vhodiť zálohované plastové fľaše či plechovky od nápojov do špeciálnych nádob priamo na kúpaliskách. Darovaním zálohu za plastové fľaše alebo plechovky priamo bratislavskému STaRZ-u návštevníci podporia nielen ochranu prírodného prostredia letných kúpalísk, ale aj ďalší rozvoj a údržbu rekreačných zariadení v Bratislave.

V snahách o posilnenie ekologického správania obyvateľov Slovenska v letných mesiacoch bude Správca naďalej pokračovať, predovšetkým na letných športových či kultúrnych podujatiach.

Lokality umiestnenia špeciálnych zberných nádob v národných parkoch:

TANAP Hrebienok
TANAP Zverovka - Spálená parkovisko
TANAP Tatranská Polianka
TANAP Tatranská Lomnica - Múzeum TANAP
NAPANT Trangoška - Chata Zázvor
NAPANT Hiadelské sedlo
NAPANT Demänovská dolina
NAPANT Kráľova hoľa
NP Slovenský raj Autocamping Podlesok
NP Slovenský raj Autocamping Dedinky
NP Slovenský raj Dobšinská ľadová jaskyňa parkovisko
NP Slovenský kras Zádielska chata - Bôrka
PIENAP Červený Kláštor Pieniny
NP Poloniny Nová Sedlica
NP Poloniny Nová Sedlica - Grófske chyžky
NP Veľká Fatra Gaderská dolina
NP Veľká Fatra Martin - Správa Národného parku Veľká Fatra

ZÁLOHOVANIE A SAMOSPRAVY

„Ako riaditeľ Správcu zálohového systému a aj ako občan vnímam silnú potrebu spolupráce so samosprávami za účelom zvyšovania povedomia o zálohovaní. Rovnako tak pri hľadani podnetov a riešení ako môže zálohovanie ekologicky, charitatívne a verejnoprospešne pomáhať a tiež pri zavádzaní nových prístupov v oblasti environmentálneho vzdelávania obyvateľov miest a obcí“, Marián Áč.

Správca zálohového systému sa za viac ako dva roky svojej existencie okrem skvalitňovania a modernizácie zálohovania na Slovensku neustále snaží o jeho približovanie občanom, aby bolo čo najdostupnejšie a stalo sa tak prirodzenou súčasťou každodenného života. Zároveň podniká množstvo aktivít na jeho popularizáciu s cieľom pomáhať pri rozširovaní povedomia o jeho význame pre ochranu životného prostredia.

Aby mohli byť tieto aktivity Správcu čo najefektívnejšie, rozhodol sa posilniť spoluprácu so Združením miest a obcí Slovenska, ktoré patrí medzi najvplyvnejšie organizácie s dosahom na každodenný život našich spoluobčanov. Spolupráca Správcu zálohového systému so združením ZMOS je kľúčová pre úspešné zapájanie obyvateľov celého Slovenska do zálohovania nápojových obalov.

Prvým konkrétnym výsledkom tejto spolupráce je Memorandum o vzájomnej spolupráci, podpísané 6. júna 2024. Podpisom tohto Memoranda obe strany prejavili snahu a vôľu smerujúcu k vzájomnej kooperácii na aktivitách, ktoré presahujú ich individuálne záujmy, majú strategický spoločenský význam a využívajú potenciál ich vzájomnej spolupráce.

Podpísaný rámec spolupráce Správcu zálohového systému a Združenia miest a obcí Slovenska zároveň vytvára priestor na intenzívnejšiu komunikáciu so zástupcami samospráv pri získavaní priamej spätnej väzby, podnetov od občanov a pri hľadaní riešení, ako využiť zálohovanie na podporu projektov samospráv. Konkrétnym príkladom môže byť zálohovanie fliaš a plechoviek počas spoločenských, kultúrnych alebo športových podujatí v mestách a obciach, prostredníctvom ktorého môže darovaný záloh mestám alebo obciam pomôcť pri financovaní ich vlastných projektov alebo pri podpore charitatívnych, športových, kultúrnych

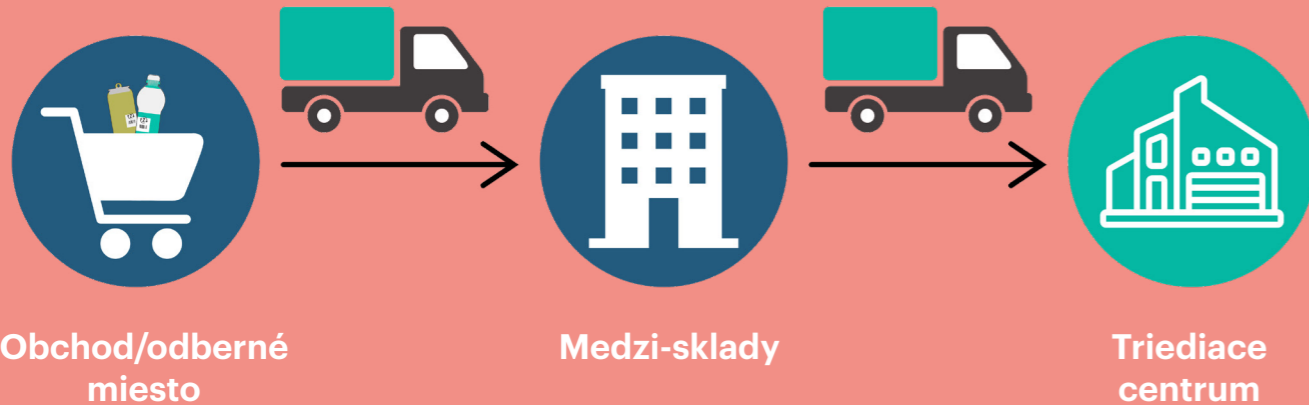

či vzdelávacích aktivít.

Medzi kľúčové body spolupráce obaja partneri zahrnuli najmä:

- Aktivity smerujúce k popularizácii zálohovania na úrovni miest a obcí,
- odbornú spoluprácu na vzdelávacích aktivitách zameraných na predchádzanie vzniku litteringu v mestách a obciach a zodpovednému prístupu k životnému prostrediu,
- vzájomnú spoluprácu pri využívaní zálohovania na podporu verejnoprospešných, charitatívnych a ekologických projektov členských miest a obcí,
- organizovanie a účasť na spoločných odborných podujatiach s cieľom pozitívne motivovať obyvateľov Slovenska k posilneniu spotrebiteľského správania zameraného na zálohovanie,
- vzájomnú spoluprácu zameranú na vzdelávanie detí a študentov v oblasti zálohovania a ochrany životného prostredia,
- spoluprácu a koordináciu pri mediálnych výstupoch týkajúcich sa zálohovania vo vzťahu k členským mestám, obciam a verejnosti.

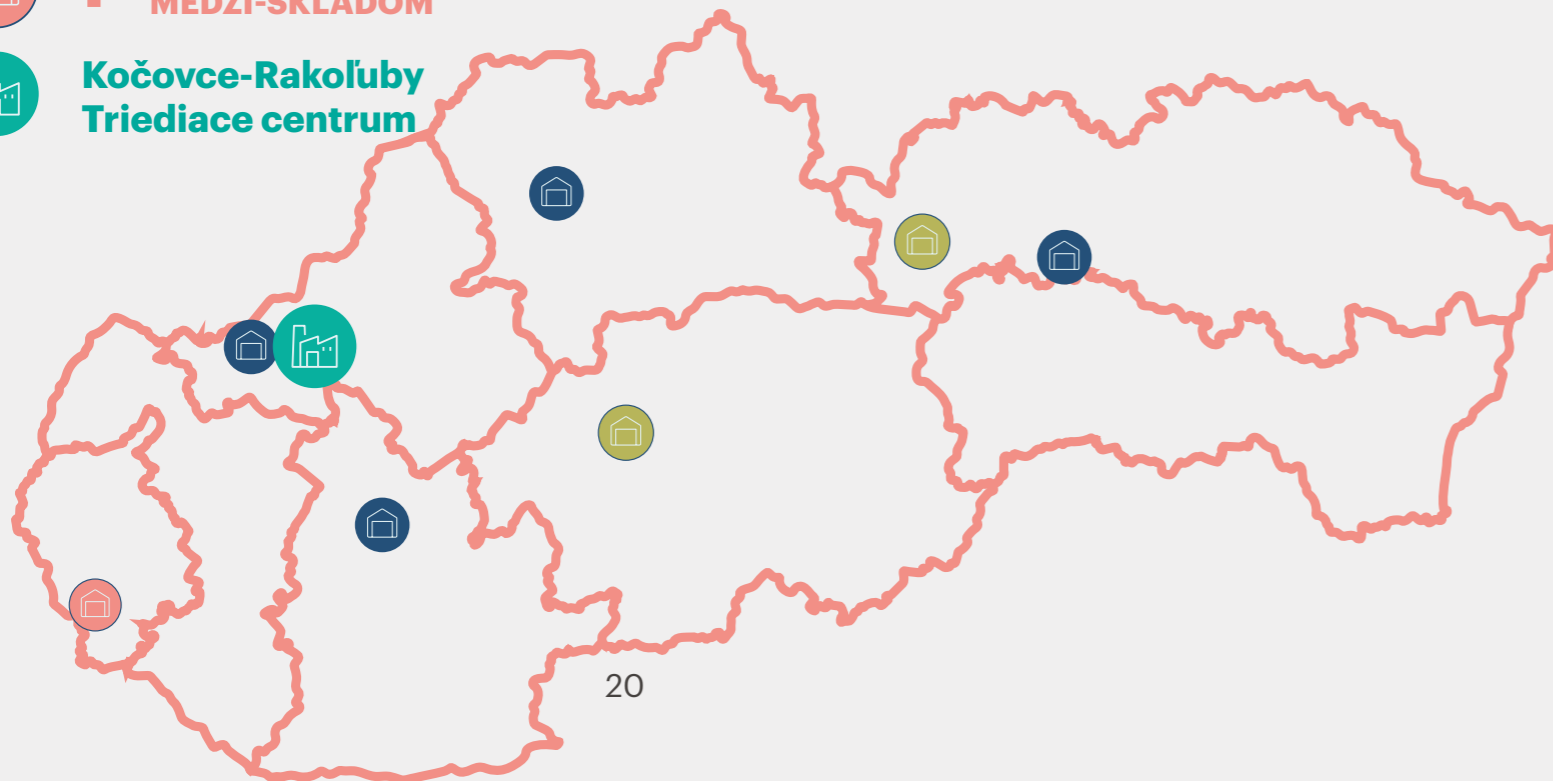
TOK VYZBIERANÝCH OBALOV

Bez premyslenej logistiky by slovenský zálohový systém nemohol fungovať. Z tohto pohľadu je Triediace centrum v Kočovciach kľúčovým prvkom zálohového systému na nápojové obaly. Obaly vyzbierané v jednotlivých odberných miestach po celom Slovensku Správca prepraví cez medzi-sklady do Triediaceho centra v Kočovciach. Správca aktuálne disponuje 4 internými medzi-skladmi, 2 externými prekladiskami a jedným externým medzi-skladom.

Správca aktuálne disponuje:

- **4 INTERNÝMI MEDZI-SKLADMI** v Kočovciach, Nová Polhora, Žiranoch, Strečne
- **2 EXTERNÝMI PREKLADISKAMI** vo Zvolene a Svite
- **1 EXTERNÝM MEDZI-SKLADOM** v Bratislave
- **Kočovce-Rakoluby Triediace centrum**

Strategickým rozmiestnením medzi-skladov, prekladísk a triediaceho centra sa optimalizujú prepravné trasy, čím sa zabezpečuje flexibilný, efektívny a ekologický prevoz vyzbieraných zálohovaných obalov z odberných miest. V prvom polroku 2024 sa presunul medzi-sklad z obce Široké do Novej Polhory.

Pre efektívne fungovanie systému je nastavenie logistickej infraštruktúry pozostávajúcej zo strategicky rozmiestnených medzi-skladov a Triediaceho centra kľúčové. Zabezpečuje sa tak nielen plynulý odber vyzbieraných obalov z odberných miest, ale aj šetrná preprava, ktorá berie ohľad na životné prostredie. Dôležité je pritom dbať na pokrytie potrieb jednotlivých regiónov. Ten východný je nesporne významný.

Nachádza sa v ňom takmer tretina odberných miest a v uplynulom roku sa v ňom podarilo vyzbierať takmer 270 miliónov zálohovaných obalov.

Medzi-sklad v Novej Polhore v logistickom parku P3 Košice má celkovú plochu 2 000 m². Zväzť sa doň budú vyzbierané zálohované obaly z približne 730 odberných miest. Celkovo tak na základe predchádzajúcich vyzbieraných objemov odhadujeme, že v medzi-sklade v Novej Polhore sa spracuje približne 5 000 ton materiálu ročne. Vďaka tomuto strategickému presunu medzi-skladu Správca predpokladá úsporu viac ako 300 000 km ročne, čím sa snaží aj o zníženie produkovaných emisií.

Vďaka efektívne nastavenej logistike, infraštruktúre medzi-skladov a Triediaceho centra a zapojeniu sa obyvateľov Slovenska sa celkovo v prvom polroku 2024 v Triediacom centre spracovalo viac ako 10 000 ton PET materiálu a takmer 3 400 ton materiálu z plechoviek.

V prvom polroku roku 2024 sa podarilo zrealizovať hlavné zmeny optimalizácie distribučnej siete na Slovensku. Výsledkom je **zníženie počtu najazdených kilometrov o 16,7% t. j. 436 tisíc kilometrov** v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2023. V rámci digitalizácie procesov v logistike považuje Správca za úspech implementáciu softvéru plánovania trás, ktoré umožnilo efektívnejšie využívanie vozidiel. Celkovo sa znížila potreba nasadenia vozidiel až o 5 kusov na deň. V priemere na dennej báze je zrealizovaných 1 600 zvozov a naložených 8 800 vriec s vyzbieranými zálohovanými nápojovými obalmi. Najbližším cieľom je štandardizovanie veľkosti vriec na základe typu využívaného automatu obchodníka, ako aj vytvorenie harmonogramu zvozu všetkých odberných miest.

SPRÁVCA AKO ZAMESTNÁVATEĽ

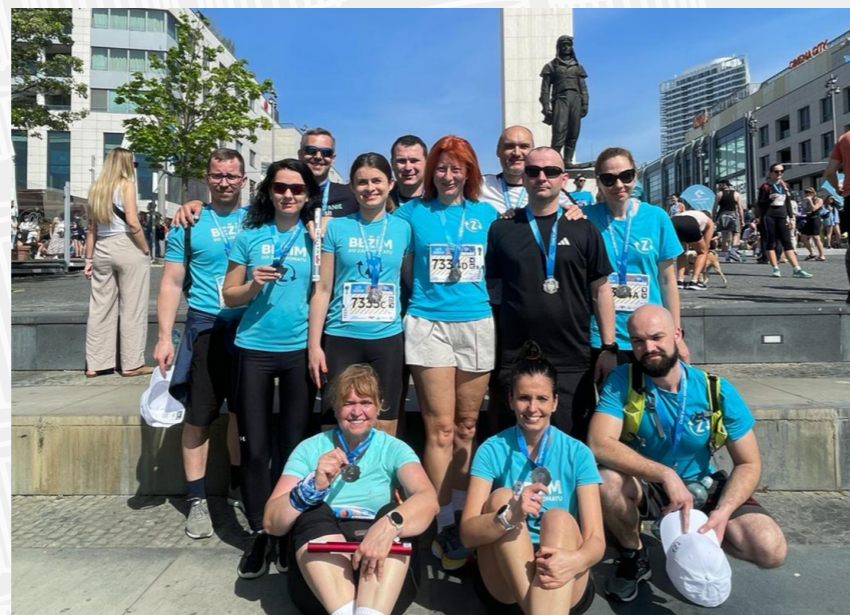

Správca zálohového systému ako nová nezisková organizácia naďalej pracuje na vývoji pracovných štruktúr a firemného prostredia. Množstvo zamestnancov sa aktuálne stabilizovalo na úrovni približne 120 zamestnancov.

Úsek pre ľudské zdroje sa aj v prvom polroku 2024 venoval náboru a výberu zamestnancov, ich vzdelávaniu a rozvoju, hodnoteniu výkonu, spravovaniu zamestnaneckých výhod, udržiavaniu pozitívnej pracovnej kultúry, dodržiavaniu právnych noriem a zlepšovaniu zamestnaneckých vzťahov.

Správca sa neustále venuje stabilizácii a posilneniu roly vedúcich pracovníkov najmä vo výrobných prevádzkach. Tento polrok sa zamerlal na riešenie konfliktov na pracovisku a asertívnu komunikáciu, ako nástroj na ich riešenie. Vzdelávanie bolo realizované formou Teamworku, ktorý nesie názov „Sme na jednej lodi“.

Hlavným cieľom úseku ľudských zdrojov je podporovať ľudský kapitál organizácie a zabezpečiť jej úspech a rast.

VÝMENA INFORMÁCIÍ A ZDIEĽANIE SKÚSENOSTÍ S PARTNERMI V ZAHRANIČÍ

zálohovými systémami a bude slúžiť ako platforma pre medzinárodnú kooperáciu. Správcovia európskych zálohových systémov sa tak rozhodli založiť európsku asociáciu správcov zálohových systémov a jej predsedom bude generálny riaditeľ slovenského Správca, Marián Ač.

Cieľom je nielen podpora existujúcich systémov, ale celkové šírenie cirkulárnej ekonomiky. To vedie k nutnosti podpory aj krajín, ktoré plánujú systém zavádzať.

Slovensko si svoju medzinárodnú environmentálne, ale aj spoločensky zodpovednú funkciu uvedomuje, preto poskytuje neustálu podporu krajinám, ktoré to potrebujú.

V prvom polroku 2024 preto slovenský Správca zálohového systému hostil pri príležitosti výmeny cenných skúseností z praxe zástupcov záujmov zavedenia zálohových systémov z krajín ako Poľsko či Veľká Británia. Zároveň poskytol potrebnú podporu českým susedom, ktorí o zálohovaní intenzívne diskutujú a prispel odbornou prezentáciou nastavení, prínosov a úskalí systému.

Pre úspešný zálohový systém je kľúčové získavanie cenných informácií ohľadom nastavenia existujúcich systémov v ostatných krajinách. To platí nielen pre obdobie príprav spustenia, ale aj počas zabehnutého fungovania systému.

V rámci komunity krajín so zálohovými systémami sa tak vytvorila intenzívna spolupráca, ktorá prináša vymieňanie pozitívnych či poučných skúseností. Tie napomáhajú k efektívnejšie nastaveným systémom, ktoré nielen vo svojich krajinách plnia stanovené ciele, ale aj pomáhajú k čistejšej prírode, lepšiemu životnému prostrediu a environmentálne uvedomelejšej spoločnosti. Slovo spolupráca tak nadobúda vyšší spoločensky zodpovedný význam.

Od 1. 1. 2025 sa do zálohovania pridala ďalšia krajina- Maďarsko. Vo februári nasledovalo Írsko.

Zástupcovia správcov systémov európskych krajín sa zišli v tomto roku v Rumunsku, krajine, ktorá spustila systém koncom novembra minulého roka. Stretnutie slúžilo predovšetkým na užitočnú výmenu informácií.

Krajiny so zavedenými zálohovými systémami sa rozhodli vytvoriť oficiálnu asociáciu, ktorá posilní vzájomné prepojenie krajín so

INFORMOVANIE VEREJNOSTI

Pre dosahovanie cieľov zálohového systému a pozitívnych environmentálnych dopadov je dôležité neustále udržiavanie povedomia verejnosti o samotnom zálohovaní. Aj prax krajín, kde majú zálohový systém pre nápojové obaly zavedený dlhšie, ukazuje, že ľudí je potrebné neustále motivovať.

Cieľom pre rok 2024 je udržanie poznateľnosti značky Slovensko zálohuje a jej spájanie so samotným zálohovaním. Zároveň je dôležité pripomínať prínosy zálohového systému, vysvetľovať proces ako taký a vplyv systému na náš život či životné prostredie.

V minuloročnom prieskume sa ukázalo, že hlavne mladšia generácia rýchlo stráca ekologickú motiváciu zálohuje. Preto je naďalej veľmi dôležité stimulovať pozornosť mladých ľudí. Aj v tomto roku preto pokračuje spolupráca v rámci komunikačného konceptu Vratko Štupeľ. Vratkova úloha, ako ambasadora zálohovania, ostáva predovšetkým svojou hravou kreatívou a odľahčeným slovníkom osloviť deti a mládež a tlmočiť tak dôležité posolstvá.

Správca sa v prvom polroku 2024 snažil preniesť z veľkej kampaňovej nadlinkovej komunikácie bližšie k ľuďom a komunikoval predovšetkým tematicky. Základné tematické piliere sú pre tento rok zálohovanie a jeho fungovanie, zálohovanie a životné prostredie, zálohovanie a spoločnosť. Snahou je informovať obyvateľov Slovenska o prebiehajúcich aktivitách, motivovať, vysvetľovať a ukazovať, ako to ide.

K tomu nepochybne patria hlavne aktivity, ktoré prinášajú osobný kontakt s verejnosťou, napríklad podujatia. Správca sa opätovne zapojil do spolupráce s Punkt na ekologickom podujatí Dobrý trh v Bratislave, kde zábavnou interaktívnou formou upriamil pozornosť na zálohovanie cez tvorbu vlastnej macrame tašky na fľaše či plechovky s lokálnym dizajnérom.

Cez podporu zálohovania na športových podujatiach, kultúrnych podujatiach či pri iných alternatívnych spôsoboch odberu ukazuje Správca nielen laickej verejnosti, ale aj samosprávam, či samotným organizátorom, ako je možné integrovať zálohovanie do akejkoľvek aktivity či na akékoľvek miesto, kde sa prirodzene vyskytujú zálohované nápojové obaly. Je tak nielen udržiavané povedomie o zálohovaní, ale neustále sa tak učí odborná aj všeobecná verejnosť ekologicky zmyslať.

Pre silnú komunikáciu je dôležité mať vybudované kvalitné komunikačné platformy. Správa tak pristúpil k vytvoreniu novej webovej stránky. Domény spravcazalah.sk a slovenskozalahuje.sk sa tak zlúčili pod slovenskozalahuje.sk a webová stránka si prešla celkovou zmenou dizajnu aj štruktúry.

V rámci inkluzivity Správca neustále myslí na obyvateľov národnostných menšín. V tejto súvislosti pripravil pre návštevníkov národných parkov plagáty v rôznych jazykových mutáciách. Naďalej pracuje na sprístupnení zálohovania aj zdravotne znevýhodnením. V tejto súvislosti sa aktuálne zameriava na nevidiacich a slabozrakých a pripravuje manuál k navigácii pri vrátení obalov. Zároveň plánuje úpravy webovej stránky v súlade so štandardami, ktoré pomáhajú sprístupniť informácie aj tejto marginalizovanej skupine.

VZDELÁVANIE

Deti predškolského veku

Už druhý rok pokračuje spolupráca s populárnym spevákom zameraným na deti predškolského veku Miro Jarošom. Tentokrát je spolupráca v rámci konceptu DISKO- Turné pre celú rodinu. Projekt hravou formou približuje deťom základy zálohovania a je vyhľadávaný rodičmi s deťmi v predškolskom veku.

Základné školy

Vzdelávanie detí základných škôl Správca podporil spolupracou s organizáciou rozšírenej zodpovednosti výrobcov NATUR-PACK v rámci projektu Zberný dvor. Je zameraný na deti a mládež a jeho program obohacuje svojím hudobným talentom spevák Braňo Jobus. Cieľom spolupráce je zábavnou a interaktívnou formou vzdelávať deti na tému triedenia, zálohovania a predchádzania vzniku odpadov. Zážitkový program prebieha v spolupráci s vybranými školami aj na verejných podujatiach či festivaloch.

Stredné školy

V rámci edukácie Správca pokračoval aj v tomto roku ako partner a odborný garant eko muzikálu *Odpad je poklad*, ktorého súčasťou sú aj rôzne aktivity napomáhajúce trvalo udržateľnému rozvoju životného prostredia Slovenska. Cieľom tejto spolupráce je vysvetliť, aký dopad na život má naše správanie v súvislosti s nakladaním s odpadom v oblasti ekológie, prírodných zdrojov, ekonomiky a zdravia. Správca chce prispieť k lepšiemu vzťahu ľudí k životnému prostrediu a upevňovať v nich presvedčenie, že zodpovedným správaním a predchádzaním vzniku odpadov prispievajú k jeho ochrane.

V prvom polroku 2024 bola spustená príprava metodických pomôcok o zálohovaní pre učiteľov a študentov stredných škôl. Ich prípravu plánuje Správca po testovaní učiteľmi ukončiť koncom roka 2024 a dať ich k dispozícii učiteľom stredných škôl. Učitelia budú mať k dispozícii viacero pracovných pomôcok a so zálohovaním sa študenti stredných škôl budú môcť oboznámiť v rámci viacerých predmetov.

Exkurzie v Triediacom stredisku Správca zálohového systému:

Správca zálohového systému sa rozhodol otvoriť brány svojho moderného Triediaceho centra v Kočovciach pre žiakov a študentov slovenských škôl, aby aj touto interaktívnou formou prispel k vzdelávaniu mladej generácie nielen o samotnom procese zálohovania, ale aj o jeho pozitívnom vplyve na našu prírodu a životné prostredie.

Pri prvej exkurzii, ktorú Správca zálohového systému zorganizoval pre žiakov Základnej školy v Kočovciach, generálny riaditeľ Marián Áč odprezentoval všetkým prítomným, čo považuje Správca za kľúčové: realizovať v najbližšom období, aby bol systém zálohovania na Slovensku úspešný, aby bola zabezpečená jeho udržateľnosť a zároveň, aby prispieval k šíreniu povedomia o jeho význame a vplyve na ochranu životného prostredia najmä medzi mladou generáciou.

Vysoké školy

Už v uplynulom období sa Správca s univerzitou vo Zvolene dohodol na vedecko-odbornej spolupráci a podpísal Memorandum o spolupráci. V tomto smere aktivity neutíchajú a snahy o poskytnutie spolupráce s vysokými školami pokračujú. Nielen na úrovni prednášok a poskytnutia cenných informácií, ale aj v oblastiach výskumu, na úrovni poradenstva či pri podpore konkrétnych projektov.

Aktuálne sa tak pripravuje Memorandum o spolupráci vo vzdelávaní so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre. Cieľom je rozšíriť možnosti pôsobenia medzi študentami vysokých škôl a zvýšiť ekologické povedomie na základe poznatkov z praxe.

V rámci memoranda je snaha aktívne spolupracovať v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu, inžinierskeho poradenstva, navrhovania vedecko-výskumných a rozvojových projektov, ako aj propagácie vzájomnej spolupráce.

V distribúcii informačných materiálov o zálohovaní, najmä pre školy, plánuje Správca spolupracovať so Združením miest a obcí Slovenska, s ktorým v júni 2024 bolo podpísané Memorandum o spolupráci. Obe strany sa v rámci spolupráce zaväzujú k posilneniu ekologického povedomia a k vzdelávaniu v tejto oblasti. Mestá a obce sú však nielen zriaďovateľmi základných škôl, ale môžu aktívne využívať možnosti, ktoré vytvára zálohový systém. V druhom polroku preto plánuje Správca v spolupráci so združením ZMOS pripraviť seminár pre starostov obcí a primátorov miest, ktorý im tieto možnosti detailnejšie priblíži.

V prvom polroku 2024 sa Správca v rámci vzdelávania odbornej verejnosti zúčastnil na týchto eventoch:

- Environmentálna konferencia ENVIRO 2024, Štrbské Pleso
- Vernisáž, Poslanecká snemovňa Parlamentu Českej republiky, Praha
- Packaging Waste & Sustainability Forum, Brusel
- Konferencia OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO 2024, Bratislava

PLNENIE CIEĽOV NÁVRATNOSTI

V PRVOM POLROKU 2024
BOLO VYZBIERANÝCH

528 030 787

ZÁLOHOVANÝCH
NÁPOJOVÝCH OBALOV.

58% ZÁLOHOVANÝCH
PLASTOVÝCH FLIAŠ
OD NÁPOJOV

42% ZÁLOHOVANÝCH
PLECHOVIEK
OD NÁPOJOV

CELKOVO SA OD SPUSTENIA SYSTÉMU
VYZBIERALO VIAC AKO

2,4 miliardy

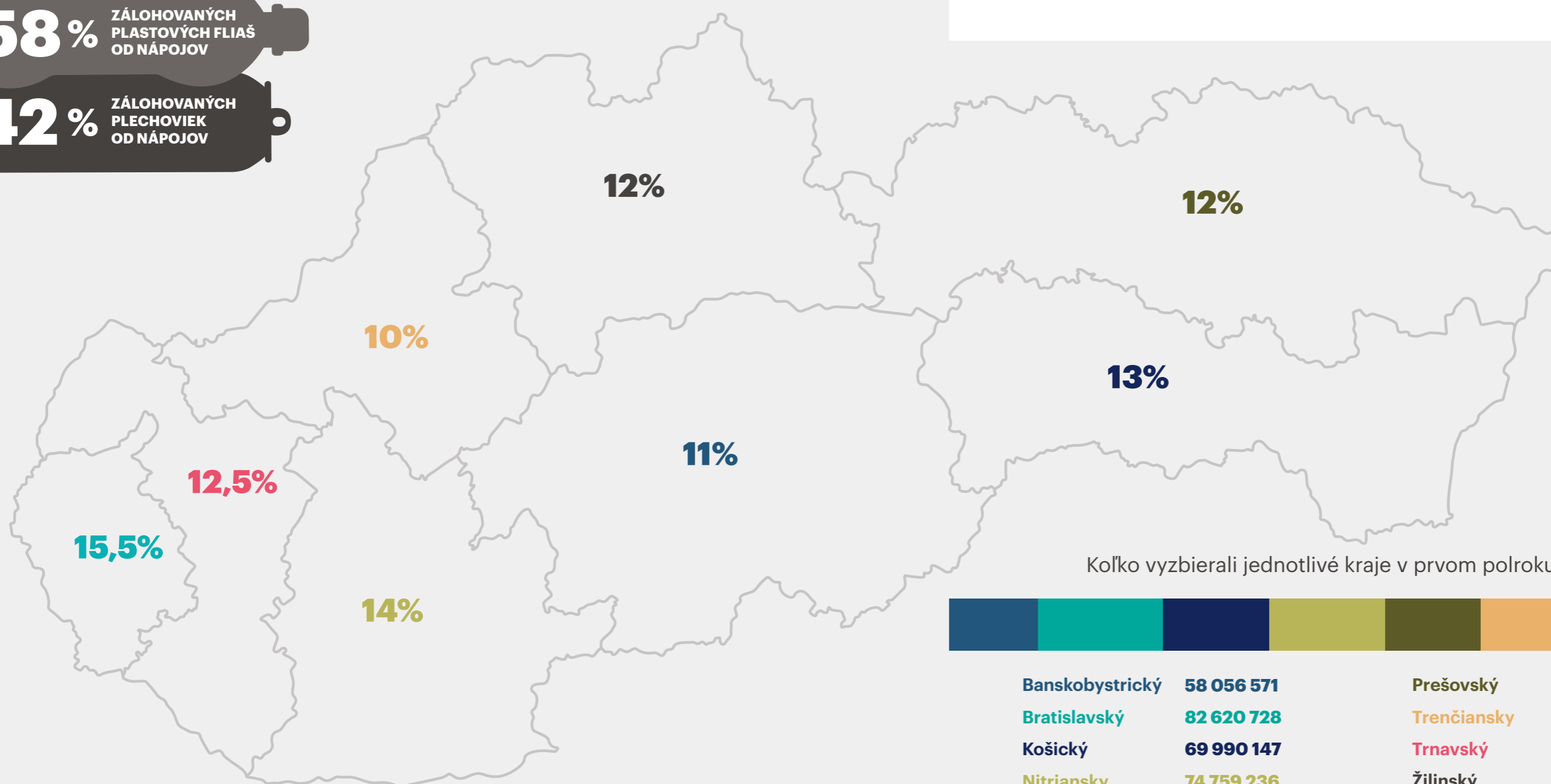
ZÁLOHOVANÝCH PLASTOVÝCH
FLIAŠ A PLECHOVIEK.

57% ZÁLOHOVANÝCH
PLASTOVÝCH FLIAŠ
OD NÁPOJOV

43% ZÁLOHOVANÝCH
PLECHOVIEK
OD NÁPOJOV

NÁVRATNOSŤ
V TREŤOM ROKU FUNGOVANIA
ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU
JE AKTUÁLNE

88%

Koľko vyzbierali jednotlivé kraje v prvom polroku 2024?

Banskobystrický 58 056 571
Bratislavský 82 620 728
Košický 69 990 147
Nitriansky 74 759 236

Prešovský 62 825 551
Trenčiansky 51 357 127
Trnavský 66 092 771
Žilinský 62 328 656

VÝZVY A OCHRANA ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU

Správca zálohového systému so širokou podporou verejnosti aj v uplynulom polroku pokračoval v posilňovaní zálohovania na Slovensku. Od spustenia zálohovania 1. januára 2022 sa nám spoločným úsilím podarilo vyzbierať viac ako 2,4 miliardy zálohovaných plastových fliaš a plechoviek od nápojov, pričom len v prvom polroku 2024 bolo vyzbieraných takmer 600 miliónov.

Aktuálne čísla ukazujú všetky predpoklady k dosiahnutiu zákonom stanovených cieľov. Aj napriek dosahovaným výsledkom, ktoré sú viac ako uspokojivé, je dôležité systém neustále zlepšovať a harmonizovať. Skúsenosti zálohových systémov v zahraničí, ktoré fungujú desaťročia, ukazujú, že zálohový systém je nekončiaca inovačná a motivačná práca.

Naďalej ostáva výzvou zefektívňovanie procesov logistiky a jej infraštruktúry s ohľadom na životné prostredie a celkové náklady pre zálohový systém. Zároveň je cieľom, aby frekvencia zvozov a ich nastavenie vedeli adekvátne pokryť objemy vyzbierané na jednotlivých odborných miestach.

S tým súvisí aj plynulé fungovanie spracovania vyzbieraného materiálu na medzi-skldoch a v Triediacom centre. Správca preto neustále hľadá riešenia pre modernizovanie a zlepšovanie nastavenia aj v tejto oblasti.

Značné úsilie bude potrebné naďalej venovať priblíženiu zálohovania verejnosti a samosprávam. Je dôležité, aby mestá a obce vedeli dobre využívať potenciál, ktorý zálohovanie prináša. Spoločne so samosprávami sa Správca usiluje ukázať verejnosti, že záloh je možné využiť mnohými spôsobmi a že jedným z nich môže byť napríklad aj podpora mestských a obecných projektov a aktivít.

Vzdelávanie tvorilo v uplynulých dvoch rokoch súčasť informačných aktivít Správcu zálohového systému, ale nebolo špecificky definované, segmentované, rozpočtované a neobsahovalo ani priamy kontakt so žiakmi, študentami a pedagógmi. V roku 2024 preto Správca zálohového systému prichádza s uceleným súborom aktivít zameraných na všetky stupne škôl.

Pre najmenších žiakov bude pokračovať v podpore zážitkového vzdelávacieho projektu Zberný dvor a rovnako tak pokračuje v podpore projektu populárneho Mira Jaroša, zameraný na šírenie povedomia o zálohovaní.

V triediacom centre Kočovce rozbehol projekt exkurzií pre žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl. V tomto roku plánuje realizovať jesennú sériu exkurzií. Zámerom Správcu je, aby sa počet škôl, ktorých žiaci a študenti navštívia triediace centrum a dozvedia sa všetko o zálohovaní, každým rokom zvyšoval.

Veľmi intenzívne sa Správca plánuje zapojiť do vzdelávacieho procesu študentov stredných škôl. Len nedávno inicioval projekt tvorby súboru metodických materiálov pre učiteľov stredných škôl so zameraním na podporu zvyšovania znalostí a povedomia o spôsobe a význame recyklácie prostredníctvom zálohovacieho systému. Súčasťou metodických materiálov budú pracovné materiály ako pre učiteľov, tak aj pre žiakov stredných škôl využiteľné v rámci existujúcich vyučovacích predmetov.

V tomto roku plánuje Správca zálohového systému ešte viac zintenzívniť spoluprácu aj so slovenskými univerzitami a akademickým prostredím. Bude pokračovať v prednáškach a seminároch o procese zálohovania a

cirkulárnej ekonomike a plánuje sa zamerať na podporu výskumu v oblasti kvality a čistoty recyklátov. Zároveň má ambíciu podporiť aj prípravu vytvorenia profesijného študijného programu.

Správca zálohového systému sa systém snaží neustále vylepšovať a rozširovať, s čím prichádzajú rôzne výzvy. Popri pozitívnych rozvojových trendoch to zahŕňa aj tému nezákonných manipulácií so zálohovanými obalmi. Správca aktívne rieši aj túto problematiku, aby v maximálnej možnej miere zabránil aktivitám jednotlivcov či skupín, ktoré sa snažia získať neoprávnenú výhodu, systém zneužívajú a porušujú platnú legislatívu na úkor slušných zákazníkov, výrobcov a predajcov.

Slovenská obchodná inšpekcia vykonala na základe kvalifikovaného podania Správcu zálohového systému a podnetov od spotrebiteľov a ostatnej podnikateľskej verejnosti v priebehu 2. polroka 2023 kontrolnú akciu zameranú na dodržiavanie povinností hospodárskych subjektov vyplývajúcich zo zákona o zálohovaní. K tejto aktivite informovala o jej výsledkoch začiatkom roka 2024.

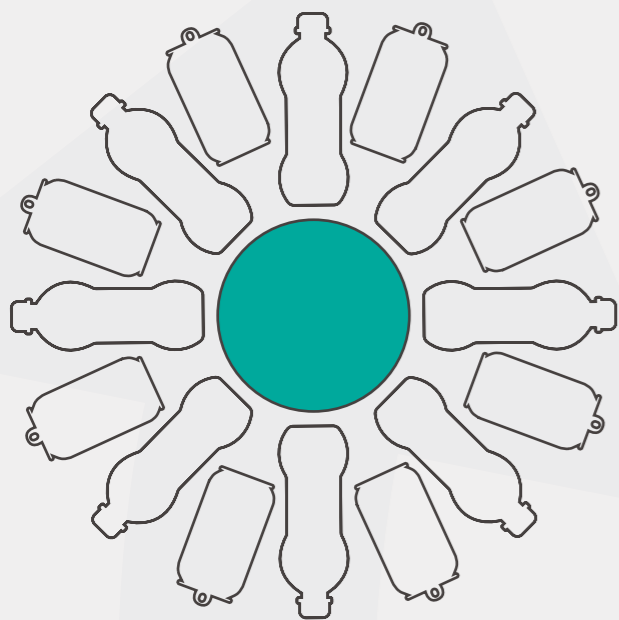
Predmetom podania a podnetov bolo podozrenie na obchádzanie zákona a zneužívanie zálohového systému, ktoré má za následok poškodzovanie výrobcov nápojov registrovaných v tomto systéme ale aj spotrebiteľov, zo strany subjektov podnikajúcich v prihraničných oblastiach Trnavského a Nitrianskeho kraja. Na základe negatívnych výsledkov vyplývajúcich z vykonaných kontrol v tejto časti Slovenska, boli v druhej etape skontrolované aj subjekty v ďalších prihraničných oblastiach Slovenskej republiky.

Správca zálohového systému sa plánuje aj naďalej venovať okrem rozvoja a udržiavania systému aj jeho ochrane. Podľa platnej legislatívy má totiž povinnosť monitorovať oblasť podvodov, keďže tieto praktiky porušujú zákonom daný regulačný rámec a nemá priamu kompetenciu sankcionovať nezákonné konanie a porušovanie pravidiel. V tomto smere okrem Slovenskej obchodnej inšpekcie úzko spolupracuje aj s Ministerstvom

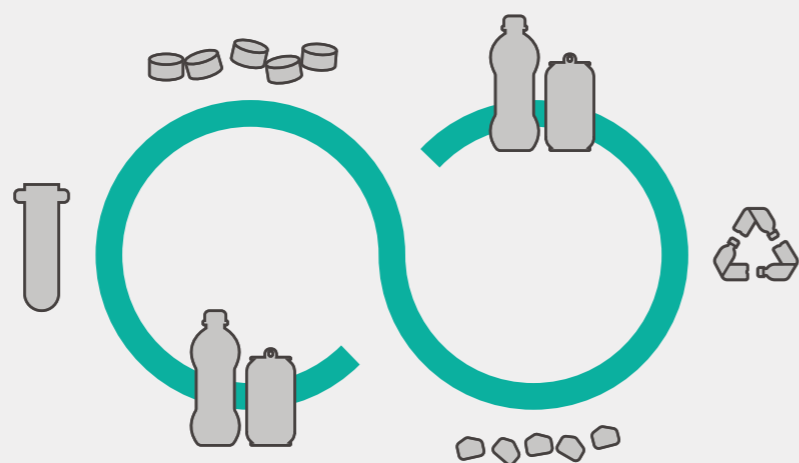
životného prostredia SR, Slovenskou inšpekciou životného prostredia, Finančnou správou SR či Policajným zborom SR.

Ako nesporne dôležitá je vnímaná aj potreba väčšej automatizácie procesov registrácie či starostlivosti o registrovaného partnera v zálohovom systéme. Pokračovanie zefektívňovania systému je preto v spolupráci s výrobcami či distribútormi neustále veľmi dôležité pre úspešnosť systému.

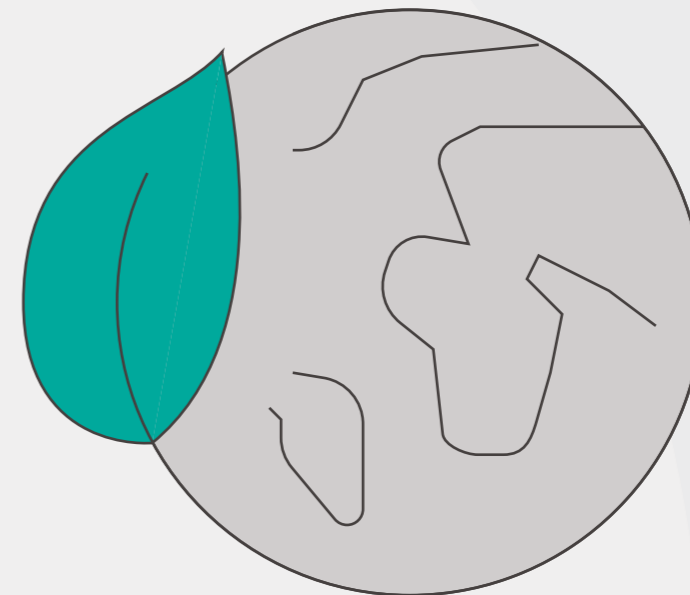
BENEFITY ZÁLOHOVANIA

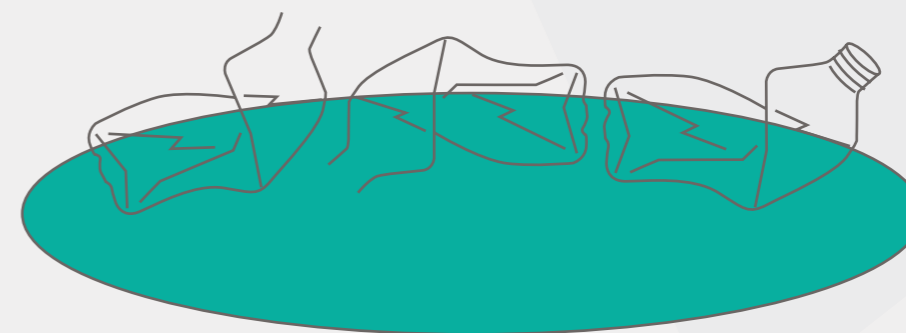
**VĎAKA ZÁLOHOVANIU
VYZBIERAME VIAC
MATERIÁLU
VYŠŠEJ KVALITY.**

**VYUŽITÍM CIRKULÁRNEJ EKONOMIKY
SA MATERIÁL POUŽIJE ZNOVA A ZNOVA
NA VÝROBU NOVÝCH FĽAŠIEK A PLECHOVIEK.**

**OPAKOVANÝM VYUŽÍVANÍM MATERIÁLU,
KTORÝ UŽ JE V OBEHU
ŠETRÍME PRÍRODNÉ ZDROJE.**

**ZÁLOHOVANIE POMÁHA V BOJI
PROTI VOĽNE POHODENÉMU ODPADU,
ČÍM SI CHRÁNIME NAŠU PRÍRODU.**

SPRÁVCA ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU n.o.
spravcazaloh.sk

Prehľad štatistík

K 30. 6. 2024
EVIDUJE SPRÁVCA

347

AKTÍVNE
ZAPOJENÝCH
DISTRIBÚTOROV

POČET ODBERNÝCH MIEST
k 30. 6. 2024

3 348

K 30. 6. 2024
EVIDUJE SPRÁVCA

372

AKTÍVNE
ZAPOJENÝCH
VÝROBCOV

Spolu bolo k 30. 6. 2024
REGISTROVANÝCH AKTÍVNYCH

5 132

EAN
KÓDOV

Z toho:

57 %

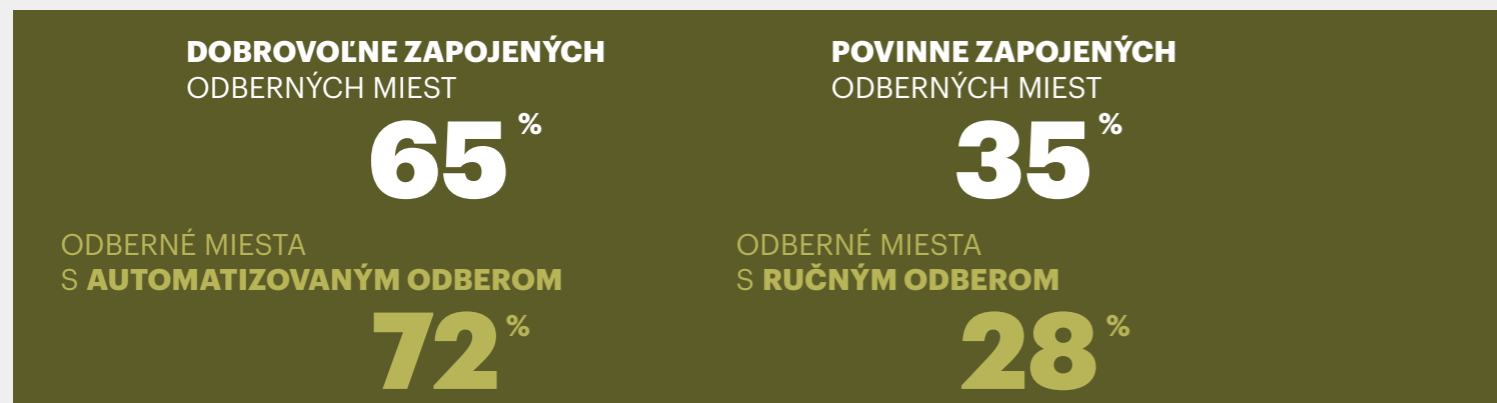
národných
EAN kódov

43 %

medzinárodných
EAN kódov

V rámci prvého polroka v roku 2024
bolo umiestnených na trh približne
600 MILIÓNOV ZÁLOHOVANÝCH OBALOV.

Rast po od spustenia:

2021	2 000
2022	2 993
2023	3 269
01-06/ 2024	3 348

Pomer odberných miest v jednotlivých krajoch:

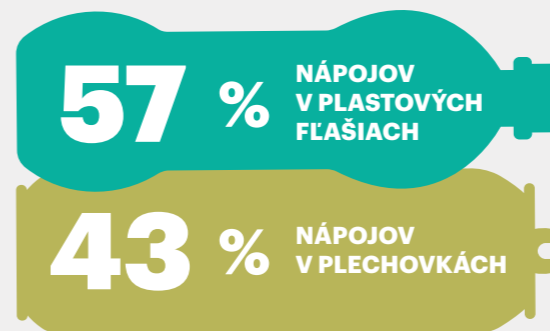
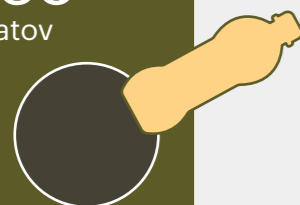

Banskobystrický	13 %
Bratislavský	9 %
Košický	12,5 %
Nitriansky	13 %
Prešovský	15 %
Trenčiansky	12 %
Trnavský	9,5 %
Žilinský	16 %

Ku 30. 6. je
v rámci odbernej
siete dostupných

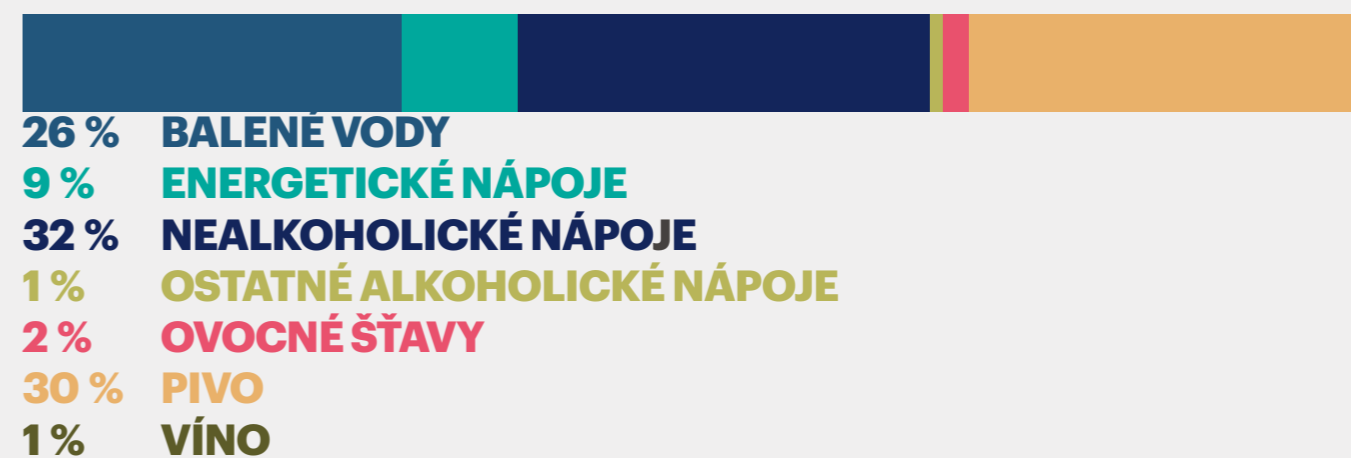
2 638

automatov

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého
roka sa umiestnilo približne o 40 miliónov
viac obalov.

Druhy nápojov:

V PRVOM POLROKU 2024
BOLO VYZBIERANÝCH

528 030 787

ZÁLOHOVANÝCH
NÁPOJOVÝCH OBALOV.

CELKOVO SA OD SPUSTENIA SYSTÉMU
VYZBIERALO VIAC AKO

2,4 miliardy

ZÁLOHOVANÝCH PLASTOVÝCH
FLIAŠ A PLECHOVIEK.

57%

ZÁLOHOVANÝCH
PLASTOVÝCH FLIAŠ
OD NÁPOJOV

43%

ZÁLOHOVANÝCH
PLECHOVIEK
OD NÁPOJOV

58%

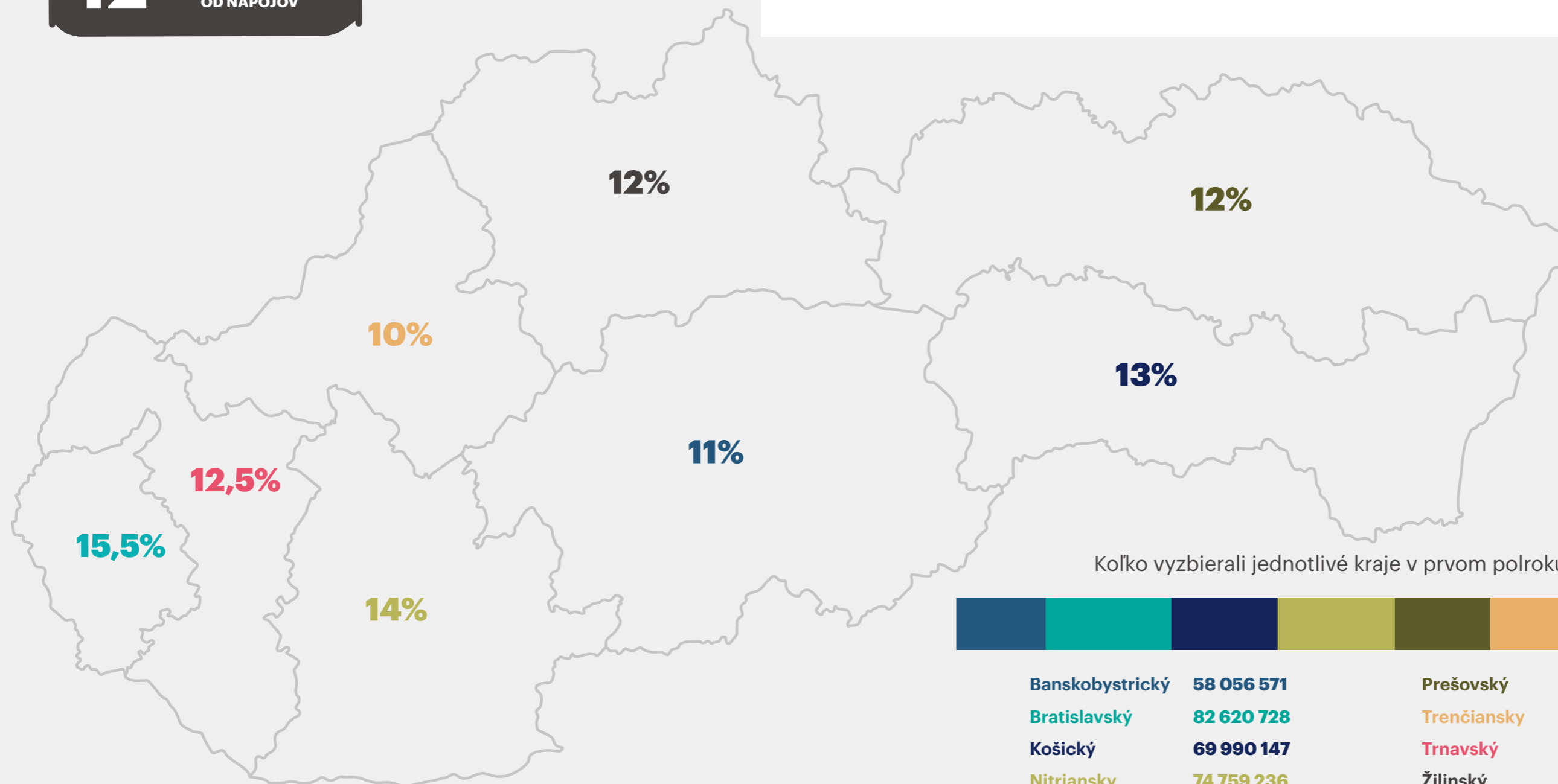
ZÁLOHOVANÝCH
PLASTOVÝCH FLIAŠ
OD NÁPOJOV

42%

ZÁLOHOVANÝCH
PLECHOVIEK
OD NÁPOJOV

NÁVRATNOSŤ
V TREŤOM ROKU FUNGOVANIA
ZÁLOHOVÉHO SYSTÉMU
JE AKTUÁLNE

88%

Koľko vyzbierali jednotlivé kraje v prvom polroku 2024?

Banskobystrický 58 056 571

Bratislavský 82 620 728

Košický 69 990 147

Nitriansky 74 759 236

Prešovský 62 825 551

Trenčiansky 51 357 127

Trnavský 66 092 771

Žilinský 62 328 656